

Euripides

Hippolytos

přeložil Rudolf Mertlík

In: Antické tragédie. Praha: ODEON, 1970.

Osoby:

Afrodité (Kypris, Kypřanka), bohyně lásky

Artemis, bohyně lovu

Théseus, král athénský

Faidra, jeho druhá manželka

Hippolytos, jeho syn z první manželky, Amazonky Hippolyty

Chůva Faidřina

sluha

služka

posel

lovecká družina Hippolytova

sbor Troizenských žen

sluhové a průvodčí Thésovi a Hippolytovi, služby Faidřiny

Děj se koná v mytických dobách v Troizéně na Peloponésu před palácem krále Pitthea.

Afrodité

Jsem slavná u lidí i v nebi proslulá,

mé jméno Afrodité, z Kypru bohyně.

Já z lidí, co jich vnímá světlo sluneční
a sídlí od Pontu až k vlnám atlantským,
si vážím všech, kdož v úctě mají moji moc,
a ničím ty, kdo příliš pohrdají mnou.
Je zajisté i bohům vlastnost vrozena,
že radují se, jsou-li ctěni od lidí.
A pravdivost slov těchto ihned dokáži.

Syn Amazonky sličné, chlapec Théseův,
ach, Hippolytos - ctný jej Pittheus vychoval – ,
ten jediný je z mužů v celém Argolsku,
jenž o mně říká, že jsem z bohů nejhorší,
jenž lásku odmítá a nedbá o sňatek.
Má v úctě Artemidu, sestru Foibovu,
dceř Diovu – tu z bohyň za největší má.
Vždy v lesích zelených s tou pannou prodlévá,
psy rychlé na lov štve, zvěř divou zabíjí –
tím získal přátelství, jež nadlidským lze zvat.

To nezávidím mu – a proč bych měla, proč? –
však Hippolyta ztrestám dneska za to, čím
se na mně provinil. Už dávno skoro vše jsem zchystala, už mnoho práce nezbývá.

Kdys z Pittheova domu v Pandiónův kraj
on přišel, aby spatřil svaté obřady
a zasvěcen byl do nich. Faidra, vznešená
choť jeho otce, zhlédla jej a srdce hned
jí vzplálo prudkou láskou z mého podnětu.
A dřív, než přišla v tuto zemi troizénskou,
blíž skály Palladiny postavila mi

chrám ke cti, odkud lze se dívat v tuto zem.

To dílo lásky je a Hippolytovi

jej zasvěti a po něm zvali pak ten chrám.

Když město Kekropovo Théseus opustil

jda do vyhnanství, neboť potřísnila jej

krev Pallantovců, a když s chotí plul v ten kraj,

neb slíbil, rok že bude trávit mimo vlast,

ta ubohá jen vzdychá, láskou trápí se

a chřadne potají, neb nikdo z domácích o jejích mukách neví, nezná její bol.

Však její láska nesmí takto skončit jen!

Věc povím Théseovi, vyjde na světlo.

Svou kletbou zhubí otec toho jinoch,

jenž se mnou bojuje. Vždyť mořský Poseidón,

bůh vodstva, Théseovi milost prokázal,

že před ním nevyřkne tři přání nadarmo.

Tak Faidra se ctí zahyne, však zhyne přec!

Já nebudu už dál dbát její záhuby,

než na odpůrce mé trest padne takový,

že patřičný se bude jevit pak i mně.

Však spatřuji teď právě, jak syn Théseův

již obtížného lovu nechal a jde sem,

a proto teď zas já se vzdálím z těchto míst.

Hle, v patách za ním kráčí služebníků dav

a božskou Artemidu slaví hlučný zpěv.

On neví, že mu Hádés otevřel již vchod

a že už toto slunce vidí naposled.

Hippolytos

přichází se svou družinou

Pojďte, a slavte písní
nebeskou Artemidu, Diovu dceru,
která nás chrání!

Sluhové zpívají

Vítej, vítej, Artemido,
dcero Létina a Diova,
nejkrásnější ze všech panen,
jež sídlíš na širém nebi,
na dvoře slavného otce,
ve zlatém Diově domě.

Vítej, ty nejkrásnější,
nejkrásnější z olympských panen,
vítej, Artemido!

Hippolytos klade věnec na hlavu sochy Artemidiny stojící před domem

Já přináším ti, paní, ke tvé ozdobě
zde vínek z netknutého luhu uvitý,
kde pastýř neuznal svá stáda nikdy pást,
kde nezasáhl srp, jen včelka v jarní čas
se pilně vznáší nad tím luhem netknutým.
Jej říční rosou zkrápí Cudnost vznešená:
květ na něm trhat smí jen ten, kdo ve všem je
sám sebou rozvážný a nezná žádných nauk –
však ti, kdo špatní jsou, ti nesmějí tam jít.

Nuž příjmy, milá paní, z ruky pobožné
ten vínek k ozdobě svých zlatých kadeří.
Vždyť jediný já z lidí zvláštní milost mám,
že s tebou stýkám se a s tebou rozmlouvám,
že slyšet smím tvůj hlas, jen nevidím tvou tvář.
Kéž skončím život tak, jak šťastně začal jsem!

Sluha

Ó vladaři (jen bohy možno pány zvat!)
zda moh bys dobrou radu přijmout ode mne?

Hippolytos

Nu ovšem, jinak bych se sotva moudrým zdál.

Sluha

Znáš tedy zákon, který lidem všem je dán?

Hippolytos

Ne, neznám. Ale proč se na tohle mě ptáš?

Sluha

Mít v nenávisti pýchu a též nevlídnost.

Hippolytos

Nu správně. Pyšný vždy je lidem protivný.

Sluha

A nedochází vlídný člověk obliby?

Hippolytos

Ba velké, a též výhod s malou námahou.

Sluha

A myslíš, že to platí také u bohů?

Hippolytos

Ač máme-li my lidé boží zákony.

Sluha *ukazuje na sochu Afrodítinu*

Proč nectíš též tu mocnou bohyni?

Hippolytos

A kterou? Pozor dej, ať neškodí ti řeč!

Sluha

Nu Afrodítu! Stojí u tvých dveří přec!

Hippolytos

Tu z dálky zdravím jen, neb čisté srdce mám.

Sluha

Vždyť mocná je a mezi lidmi proslulá.

Hippolytos

Ctí každý boha jiného i člověka

Sluha

Kéž šťasten jsi a máš i správné smýšlení!

Hippolytos

Mně nelíbí se božstvo ctěné v noci jen.

Sluha

Je, chlapče, přec jen třeba bohy v úctě mít!

Hippolytos

Již vstupte, milí druzi, se mnou do domu
a věnujte se jídlu! Vždycky po lovu
je vítán plný stůl. Je zapotřebí pak
i koně hřebelcovat. Až se nasytím,
chci zapřáhnout je k vozu a vhodně cvičit je.
A té své Afrodítě vyřid' pozdrav můj.

odejde s družinou

Sluha

Však my – vždyť nesmíme ty mladé za vzor mít,
nám jako sluhům sluší mluvit rozumně -,
my budeme se modlit před tvým obrazem,
ó lásky bohyně! Buď' shovívavá k těm,
kdož mají zpupnou mysl jako mladíci

a tlachají – ty tvař se, že je neslyšíš.

Vždyť boží moudřejší než lidé musí být!

Odejde do paláce

Sbor troizénských žen

Z boku blízké skály

pramen vytéká,

prý z Okeanu prýští, a tak bohatý,

že v něm možno džbánem vodu nabírat.

Tam jedna družka má

v pramenné rose těch vod

nachová roucha prala

a na hřbetě skály sluncem vyhřáté

je rozprostírala. A tam jsem

poprvé zaslechla o své paní,

že trýzněna nemocí zlou

v domě svém na lůžku leží

a že závojem jemným

rusou hlavu si stíní.

Slyším, že třetí už den

plody země nechce vzít

do svých překrásných úst

a že touží pro tajný žal

vplout v neblahý přístav smrti.

Vždyť ty, děvenko, šílíš!
Či ti snad rozum zmát
bůh lesů Pán neb Hekaté,
neb Korybanti vznešení
neb horská matka Kybelé?
Či tě snad výčitky trápí,
že s dlužna obětní koláč
Diktynně, lovicí hojnou zvěř?
Ta přec po zemi kráčí
stejně jak přes mořský proud,
přes vlhké víry slaných vod.

Či snad tvůj vznešený manžel,
athénský vládce, má v domě
k potěše tajnou lásku,
poskvrnu tvého lůžka?
Či snad nějaký veslař
přišel z Kréty v náš přístav,
velmi vítaný plavcům,
a zprávu královně přines,
z které teď bolest má v srdci
a hoře ji na lůžku poutá?

Je už to v povaze žen
zlou náladu s veselou střídat;
z rozmarných choutek a bolu
taková sklíčenost vzniká.

Pronikla taková bouře kdysi i mým
lůnem. Já vzývala však
božskou střelkyni Artemidu,
tisíci bolest. Tak ji stále vzývám,
že jí závidí bozi.

Náčelnice sboru *vidí vycházet z domu chůvu, která se služkami podpírá Faidru. Sluhové za nimi nesou lůžko*

Hle, staříčká chůva je přede dveřmi domu,
a provází svou paní, jež vyšla z domu ven.
Mrak smutku se jí nad očima klene.
Má duše touží poznat, co to asi je,
proč bledé tváře královny
jsou tak přepadlé?

Chůva

Ach, vy lidská trápení, vy choroby zlé!
Co mám s tebou dělat, a co nedělat?
tady máš i světlo, tady čistý vzduch.
Je venku už i lůžko,
na němž líháš chorá.
Vždyť každičké tvé slovo bylo vyjít ven,
a brzy budeš zase spěchat do ložnice.
Hned tě všechno mrzí, netěší tě nic.
Co máš , ti není vhod, a milejším se ti
hned zase zdá, co nemáš. *pro sebe*

Lépe být chorý než chorého strážcem.

Nemoc je prostá, však s péčí se pojí
zármutek srdce a námaha rukou.

Je život lidský jen bolest a žal
a není úlevy v strastech.

Posmrtný život je vábnější snad,
však kryje ho tma a do mraků halí.
My bláhově však jen prahneme po tom,
co na této zemi se leskne,
neb neznáme život, jenž čeká nás pak,
nevíme nic, co pod zemí skryto,
a slepě věříme bajkám.

Faidra jež ulehla dříve na lehátko
Ach, zvedněte mne a vztyčte mi hlavu,
já cítím se mdlá a bez síly, družky!
Za krásné ruce mě uchopte, dívky!
Mně za těžké je mít na hlavě roušku.
Sejmi ji tedy a vlasy mi po šíji rozpust'.

služka tak učiní

Chůva

Měj důvěru, dítě, a netrpělivě
nesmíš se obracet tak!
S klidem a odolnou vůlí
svou chorobu snáz budeš pak snášet;
v útrapách žít je údělem lidským.

Faidra

Ach, ach!

Jak z chladivé studánky bych ráda si nabrala
doušek čisté vody!

Ach, moci si ve stínu topolů lehnout
a hovět si na louce v trávě!

Chůva

Dítě, co říkáš?

Jen před lidmi nemluv tak neuváženě,
má k šílenství blízko tahle tvá řeč!

Faidra

Ved'te mě do hor! Chci do lesů jít,
chci mezi smrky, kde lovečtí psi
honí jeleny pestré
a k smrti štvou zvěř.

Ach, bozi, jak toužím zavolat na psy,
vzít do ruky ostrý thesalský oštěp
a vymrštít jej
kol plavé své hlavy!

Chůva

Co těmi věcmi se trudiš, mé dítě?

K čemu i ty se staráš teď o lov?

Proč toužíš po vodě z chladného zdroje?

Vždyť vedle hradeb je vodnatá stráň,
odkud ten doušek bys mohla mít též.

Faidra

Ó Artemido, ty vládyně přímořských krajů
a závodišť s dupotem koní,
ach, kéž bych já byla zas na těch tvých pláních
a mohla tam krotit výborné hřebce!

Chůva

Jak nerozumné slovo jsi zase pronesla?
Hned toužíš jít do hor a lovit tam zvěř,
hned po suchém písku
chceš prohánět koně.
Jen věštec by s námahou dovedl říci,
kdo z bohů tě k tomuto šílenství števe,
a mate ti mysl, mé dítě.

Faidra

Co já to nešťastná provedla zas?
A zdravý můj rozum kam poděl se jen?
Já šílená jsem, bůh přived mě k pádu.
Ach, já nešťastná ach!
Tou rouškou, matko, mi zahal zas hlavu,
vždyť hanbím se za to, co právě jsem řekla.
Jen zahal mě!
Proud slz se z očí mi dere,
já studem se rdím, zrak obracím k zemi.
Je bolestné velmi zas dostávat rozum

a šílet je hrozné. Je o mnoho lepší
zemřít a nepoznat chybu.

Chůva

Již tě zahalím hned. Ach, kdy asi smrt
i mne svým závojem zastře?

Můj dlouhý život mě poučil už v mnohém.

Vždy měli by lidé míru zachovat,
když v přátelství vcházejí spolu,
a neměl by do hloubi srdce jít přátelský cit,
ať pouta lásky jsou ovladatelná,
aby se povolit dala neb přitáhnout zas.

Když jedno srce se pro dva kormoutí,
je těžké to břímě, jako já teď pro ni
mám nesmírný žal.

Kdo zásady žití má přísné přespříliš,
prý zklamání víc než radosti sklízí,
ba škodí i vlastnímu zdraví.

Spíš uměřenost chválím
než zásadu chtít příliš,
a moudří mi za pravdu dají.

Sbor

Ty stará, věrná chůvo naší královny,
my vidíme sic Faidřin osud neblahý,
však jaká je to nemoc, není jasné nám.
My chcem se tebe zeptat, pravdu uslyšet.

Chůva

Ač pátrám, nevím to, vždyť nechce říci nic.

Sbor

Ni jaký počátek byl toho trápení?

Chůva

Tot' stejná otázka: mlčí o tom všem.

Sbor

Jak chřadne tělesně a jak je zesláblá!

Chůva

A jak by nebyla? Už nejí třetí den.

Sbor

To šílenství, či chce se k smrti utýrat?

Chůva

Má touhu zemřít. Nejí, život skončit chce.

Sbor

Co říkáš, divné je. A strpí jí to choť?

Chůva

Svou bolest skrývá, mlčí o své chorobě.

Sbor

Když do tváře jí hledí, nepostřehne nic?

Chůva

Vždyť není v této zemi, v cizině dlí teď.

Sbor

Ty nenaléháš na ni, když se pokoušíš
to smyslů zmatení a nemoc vyzvěděť?

Chůva

Já všechno zkusila, však žádný výsledek.
A neustanu ani teď být horlivá,
když ty jsi zde a můžeš svědkyní mi být,
jak k nešťastným svým pánům jsem se chovala.

k Faidře

Nuž zapomeňme obě, dítě milené,
co mluvily jsme dřív. ty vlídnější zas buď,
již vyjasni svou tvář a smýšlení své změň.
Já výčitek už nechám, jimiž jsem tě dřív
ne vhodně stíhala, již začnu lepší řeč.

A jestli trpíš snad zlou tajnou chorobou,
zde ženy pomohou tvůj neduh zastavit.
Však trápí-li tě snad, co mužům svěřit lze,
jen mluv, ať oznámíme lékařům tu věc.

Ty mlčíš, dítě? Ach, ty nesmíš mlčet teď!

Vždyť nemluví-li správně, buď to vytknout máš,
neb dobře míněná má slova poslechnout.
Sem pohleď, řekni něco! Ach, já ubohá!

Je, ženy, marná snaha, naše úsilí,
jsme pravdě vzdáleny jak dříve. Nedala
se slovy pohnout dřív a vzpírá se i teď.

Ať krutější než moře k těmto prosbám jsi,
to věz však, jestli zemřeš, zradíš dítky své,
neb nebudou mít dále domov otcovský.
Buď svědkem Amazonka, mocná jezdkyň,
jež porodila pána vlastním dětem tvým,
jak pravý syn si vede, dobře znáš ho přec,
tvůj Hippolytos!

Faidra

Běda!

Chůva

Dotklo se tě to?

Faidra

Ty zničilas mě, chůvo! Příště, při bozích
tě prosím, o tom muži pomlč raději!

Chůva

Hle, rozum máš a nechceš, ač tak rozumná,
svým dětem prospět a svůj život zachránit.

Faidra

Mám ráda děti. Osudná však bouře zmítá mnou.

Chůva

Vždyť od krve snad, dítě, ruce čisté máš?

Faidra

Mé ruce čisté jsou, však duch je poskvrněn.

Chůva

Či ublížil ti někdo z cizích nepřátel?

Faidra

Mě přítel hubí proti vůli mé i své.

Chůva

Je Théseus vinen snad a spáchal vinu on?

Faidra

Kéž nespátří mě nikdo jemu ukřivdit!

Chůva

Co hrozného tě tedy k smrti pohání?

Faidra

Jen ponech mě v mé vině! Tobě neškodím!

Chůva

To aspoň nechceš – nesmíš mě tak opustit!

Faidra

Co děláš? Za ruku mě chytáš, nutíš mě?

Chůva

I kolen tvých se chápu, nespustím se jich.

Faidra

Zle, ubohá, ti bude, zvíš-li to, ach, zle!

Chůva

Co horšího je pro mne, nežli ztratit tě?

Faidra

Ty zhyneš, mně však ke cti bude tato věc.

Chůva

Proč skrýváš, když tě prosím, věc tak šlechetnou?

Faidra

Vždyť toužím vyjít se ctí z věci hanebné.

Chůva

Tvá čest tím větší bude, vyslovíš-li to.

Faidra

Ach, probůh, odejdi a pust' mou pravici!

Chůva

Ach ne, vždyť nedáváš mi dar, ježž máš mi dát!

Faidra

Já dám ti jej – mám v účtě ruku prosebnou.

Chůva

Již umlknu. Teď tobě slovo náleží.

Faidra

Ach, jakou láskou vzplálas, matko ubohá!

Chůva

Tou láskou k býku, dítě? Či co myslíš tím?

Faidra

I ty, choť Dionýsa, sestro nešťastná!

Chůva

Co je ti, dítě? Tupíš sourozence zle!

Faidra

A já jak třetí hynu takto uboze.

Chůva

Jsem zděšena. Kam míří tahle tvoje řeč?

Faidra

Jsme nešťastné už zdávna, ne však teprve teď!

Chůva

Tím nevím nic víc z toho, co chci uslyšet.

Faidra

Ach, kéž bys ty mi řekla, co mám říct já!

Chůva

Co skryto, neznám přec, vždyť nejsem věštkyň.

Faidra

Nu, co to je, co zve se láska u lidí?

Chůva

To rozkoš nejvyšší, však bolest zároveň.

Faidra

Mně tedy dostalo se toho druhého.

Chůva

Co říkáš? Miluješ? A koho, dítě mé?

Faidra

Nu, jak se jmenuje – ten Amazončin syn?

Chůva

Ty myslíš Hippol---?

Faidra

Tys to řekla a ne já!

Chůva

Co mluvíš, dítě, běda! Jaks mě zdrtila!

Já nesnesu to, ženy, nepřežiju to!

Je protivné mi světlo, protivný mi den.

Já odvrhnu své tělo, smrtí života

se zbavím – buďte sbohem! Já už nežiji.

Ač neradi, i moudří zla jsou dychtiví.

A není Afrodíté jenom bohyně,

je ještě větší mocnost, nežli bývá bůh,

neb Faidru zničila i mne i tento dům.

Náčelnice sboru

Uslyšelas naříkat svou paní,

dověděla ses od ní o neslýchaných,

nesnesitelných útrapách?
Než se dožít toho poblouznění,
to raději bych zemřela. Ach běda, běda!
Ó ubohá, jakou bolest cítíš?
Jsi ztracena, když zjevilaš zlé tajemství.
Co tě nyní čeká den co den?
Něco zlého stihne tento dům.
Ó dívko z Kréty ubohá,
už není tajemstvím,
jaký osud chystá tobě Afrodité.

Faidra

Ó ženy troizénské, které bydlíte
zde v Pelopově zemi v krajním výběžku,
již dřív jsem v dlouhých nocích na to myslela,
čím lidský život spěje k mravní úhoně.
A nemyslím, že lidé hůře jednají
snad z nedostatku ducha – mnozí z nich jsou přec
i velmi rozumní – spíš tak se má ta věc:
My víme, co je správné, poznáváme to,
vak nekonáme toho: jedni z lenosti,
a jiní před dobrem, že přednost dávají
jen rozkoši. Co všechno kazí život náš:
zlo sladké, nečinnost a dlouhé besedy,
a stud – ten však je dvojí: jeden není zlý,
však druhý tíží dům. Těch dvou být jasná mez,
pak oba stejným jménem by se nezvaly.

A protože mám právě názor takový,
je nechtěla ho zničit kouzlem nějakým
a v pravý opak zvrátit svoje smýšlení.

A vyložím ti postup i svých myšlenek:

Když ranila mě láska, hleděla jsem ji
co nejčestněji snášet. Nejdřív jsem
svou nemoc smlčet chtěla, všem jí zatajit.
Vždyť nelze věřit jazyku, jenž u jiných
zná kárat myšlenky, ale přitom sám
svých vlastních četných trampot bývá původcem.

A potom jsem si zase umínila nést
svou vášeň s rozvahou a tak ji přemoci.

A nakonec, když ani tím jsem nemohla
svou lásku zdolat, já se pro smrt rozhodla –
že to je nejlíp pro mne, nikdo nepopře.

Vždyť ani nechci skrývat čestné skutky své,
ni mnoho svědků mít, že jednám hanebně.

Já znala ten svůj čin i nemoc neblahou
a dobře vím, že žena tomu propadlá
je u všech v nenávisti. Zle ať zhyne ta,
jež první začala tak s muži cizími
své lože hanobit. To zlo se šířilo
pak z urozených domů mezi ženami.

Vždyť kdykoli se neřest líbí vznešeným,
i nízkým lidem velmi zalíbí se pak.

Mám nenávist i k ženám v řeči rozvážným,
však schopným potají i činů hanebných.

Jak, mocná Afrodító, z moře zrozená,
se mohou pak svým mužům dívat do očí?
Což nehrozí se tmy, jež pomáhá jim,
a stěn svých domovů, že jednou promluví?

Mne, družky, v náruč smrti žene právě strach,
že jednou chytnou mě, jak muže hanobím,
i vlastní dívky své. Ať volně, svobodně
dál žijí v Athénách, v městě proslulém,
ať nejsou kvůli matce slávy zbaveny.
Má muž, být v srdci smělý, pocit otroka,
když o matce neb otci ví co špatného.
Jen to je prý tak cenné jako život sám,
kdo spravedlivý v srdci je a šlechetný.
Čas nastaví však špatným lidem zrcadlo
jak dívence a tvář pak jejich ukáže.
Kéž mezi těmi nejsem nikdy spatřena!

Sbor

Ach, jaká krásná vlastnost je vždy rozvážnost,
jak sklízí u lidí jen čest a pochvalu!

Chůva

Ó paní, v první chvíli tvoje příhoda
mi znenadání hrozně strachu nahnala,
teď vidím, že jsem bloud. Je u lidí to tak:
co zvaží podruhé, to bývá moudřejší.
Vždyť nic se zvláštního a nic též divného

ti nestalo – jen hněv tě stihl bohyně.
Je div, že miluješ? I mnoho lidé též.
A ty snad kvůli lásce zahubit se chceš?
Což musí zemřít všichni, kteří milují,
i ti, kdo teprve jednou budou milovat?
Jen příliš prudké lásce nelze odolat;
kdo svolný je, pak k tomu tiše jde o krok,
však o kom zví, že hrdý, příliš myslí si,
jej popadne – to víš - , a silou udolá.
I vzduchem proniká, je v mořských hlubinách
ta mocná láska, z které všechno povstalo:
své símě rozsévá a touhu vzbuzuje,

Kdo tedy knihy má psané od starších,
a také sám je v stálém styku s Múzami,
ten tí, jak se Semelou toužil po sňatku
kdys Zeus a též ví, jak Zora zářící
kdys z lásky unesla si k bohům Kefala,
a přece nyní oba sídlí na nebi
a nestraní se bohů – přesvědčena jsem,
že milují se, usmíření s osudem.

Ty nesmíš se? Pak tě otec zplodit měl
se zvláštní výsadou, v moc jiným bohům dát,
když podvolit se nechceš těmto zákonům.
Víš, kolik vidí mužů velmi rozumných
i poklesek své ženy, avšak tváří se,
že neviděli nic? Co otců pomáhá
hřích lásky synům tajit? To je zásada

všech moudrých lidí: skrývat, co je nečestné.

A není třeba lidem příliš přísně žít,
vždyť nedovedou přesně ani stavět krov,
jenž dům pak kryje. Řekni, jak chceš vyváznout
z tak velké pohromy, v níž právě upadlas?
však máš-li v sobě ctností víc než špatností,
pak můžeš jako člověk býti přešťastná.

Jen zanech, milé dítě, špatných myšlenek,
a přestaň pyšná být – vždyť je to pýcha jen,
když člověk přeje si i bohy překonat.
Měj odvalu a miluj – takto bůh to chce.
Svou nemoc, nemocná, hled' nějak překonat,
jsou zaříkání, jsou i slova kouzelná,
lék nějaký se najde na tvou nemoc přec.
Vždyť muži věru pozdě by jej našli,
když mi si ženy samy pomoc nenajdem.

Sbor

Tvá chuva, Faidro, radí prospěšnější věc
teď při tvých těžkostech, však tebe chválím též,
ač s menší libostí ty slyšíš chválu mou
a s větší bolestí než stařeny té řeč.

Faidra

Však to je to, co obce dobře řízené
a lidské domy ničí: příliš krásná řeč.
Vždyť mluvit nemá se, co sluchu lahodí,

spíš to jen, z čeho člověk čest a slávu má.

Chůva

Proč mluvíš vznešeně? Vždyť není třeba ti
jen pěkných slov, leč muže: Rychle ať to zví
a zevrubně mu řeknem všechno o tobě.
Tvůj život kdyby nebyl v této nesnázi
a kdyby byla žena ducha zdravého,
já pro lásku a rozkoš bych tě nevedla
až sem. Však nyní vedu velké úsilí
tvůj život zachránit, což nelze za zlé mít.

Faidra

Jak hrozná jsou to slova! Zavři ústa již
a nepronášej znovu řeč tak hanebnou!

Chůva

Je nestoudné, však lepší nežli krásná řeč;
je prospěšnější čin, jenž tebe zachrání,
než sláva, pro kterou chceš pyšně zemřítí.

Faidra

Ach probůh, neokrašluj, co je hanebné,
už dost! Já ještě v srdci lásce bráním se,
však budeš-li dál krásně mluvit o špatném,
již klesnu do propasti, před níž utíkám.

Chůva

Když soudíš tak, tys neměla zlou cestou jít,
tys šla! A proto slyš, co dál ti nabízím:
mám doma proti lásce léky kouzelné
(teď na mysl mi přišly!, jimi nemoc tvá
se skončí bez hanby a také rozum tvůj
tím neutrpí škodu, jen se nesmíš bát.
(Jen od člověka, po němž toužíš, musím mít
jak znamení buď slovo, kousek oděvu
a oba potom spoutám láskou společnou.

Faidra

A kouzelný ten lék je nápoj nebo mast?

Chůva

To nevím, dítě. Užij ho a neptej se!

Faidra

Jen strach mám, že se příliš moudrou projevíš.

Chůva

Věz, že se lekáš všeho! Čeho bojíš se?

Faidra

Že Théseovu synu něco vyzradíš.

Chůva

Nech toho, dítě! Já to dobře zařídím.

obrábí se k soše Afrodítině

Jen ty mi pomáhej, ó mocná Kypřanko,
z vln mořských zrozená! Vždyť jinak postačí,
co na mysli mám, říci doma přátelům.

Sbor

Ach Eróte, ach Eróte, ty touhu zažiháš
v očích lidí, které přepadáš
a probouzíš jim v srdci lásku přesladkou.

Jen nestíhej mě prudce

a nenos neštěstí!

Neboť ohně žár

ni slunce nepálí

jak Afrodítin šíp,

jenž metá z rukou svých

Erós, Diův syn.

Marně, marně prolévá krev býků

na březích Alfea a v delfském Foibově okrsku

řecká země,

když nemáme v úctě Eróta, vládce lidstva,

jenž k milým ložnicím

lásky má klíč,

když nectí jej, ač zkázu

přináší a s ní i strasti všeliké

lidem, jež napadne.

Ijolu, tu dívku oichalskou,
jha sňatku neznalou,
jež muže neměla ani snoubence,
vyhnala Afrodíté z domova
a za ženu ji dala Hérakleovi,
ač prchala jak víla nebo bakchantka –
v krvi a požárů kouři
se konal její sňatek,
křik vražděných byl písni svatební.

Posvátné hradby thébské
a Dirčin prameni,
dosvědčte, jak Afrodíté
ničí záludně.

Zhubila osudem děsným
Semelu, Bakchovu matku,
spálenou ohnivým bleskem,
když se spojila s Diem.

Mocně všechno ničí dechem svým
a přeletuje jak včela.

Faidra *poslouchá u dveří, co se děje uvnitř*

Už umlkněte, ženy! Já jsem ztracena!

Sbor

Co hrozného se Faidro, stalo v domě tvém?

Faidra

Jen tiše! Vnímat chci křik uvnitř paláce.

Sbor

Už mlčím. Avšak to je špatný začátek.

Faidra

Ach běda, běda mi!

Jak nešťastná jsem pro to, co mě postihlo!

Sbor

O jakém křiku mluvíš? Co tím říci chceš?

Ach řekni, jaká zvěst

to zděšení a strach ti, ženo, působí?

Faidra

Jsem zničena. Sem ke dveřím se postavte

a slyšte, jaký hluk se uvnitř rozléhá.

Sbor

Vždyť ty jsi u dveří, ty tedy poslouchej,

co slyšet z paláce.

Jen pověz, pověz nám, co zlého stalo se!

Faidra

To Hippolytos křičí, Amazonky syn,

a hroznou řečí plísni moji služebnou.

Sbor

Hluk slyší sic, však jasně z něho nemohu
přec rozeznat,
ach jaké zlo ti k sluchu z dveří proniklo.

Faidra

Hle, zřejmě nazývá ji bídnu kuplířkou,
že lůžko svého pána hanbě vydala.

Sbor

Jsi zrazena, má milá, zradou přátel svých.
Co ti radit mám?
Je venku tajemství, čímž ty jsi ztracena.

Faidra

Ó běda, běda mi!
Že řekla, co mě trápí, tím mě zničila!
Sic s láskou, špatně však mou nemoc léčila.

Sbor

Co chceš teď dělat, když jsi tolik zkusila?

Faidra

Jen jedno vím, že nyní v tomto neštěstí
lék jediný mi zbývá: rychle zemřítí.

Hippolytos *vyběhne z paláce, za ním chůva, která se ho snaží zadržet*

Ó matko země, a ty, slunce zářivé,
jak strašný smysl slov, jež jsem zaslechl!

Chůva

Mlč dítě, nežli někdo křik tvůj uslyší!

Hippolytos

Když hroznou věc jsem vyslechl, mlčet nemohu.

Chůva

Já zaklínám tě při tvé krásné pravici!

Hippolytos

Jen ruku vzdal a šatů mých se nedotkni!

Chůva

Ach při kolenou tvých tě prosím, nenič mě!

Hippolytos

Proč prosíš, když prý nic jsi zlého neřekla?

Chůva

Vždyť pro veřejnost, hochu, nebyla má řeč!

Hippolytos

Je lépe říci mnohým to, co krásné je.

Chůva

At' nezneuctíš, dítě svoji přísahu!

Hippolytos

Jen jazyk přísahal ti, avšak srdce ne!

Chůva

Ach co chceš dělat, chlapče? Zničíš přátelé?

Hippolytos

Toť hnus! Kdo špatně jedná, není přítel můj!

Chůva

Jen odpouštěj! Vždyť, dítě, lidé chybují.

Hippolytos

Proč pod paprsky slunce, Die usadils
i ženy, ono zlo tak svůdné pro lidi?
Vždyť jestliže jsi chtěl rod lidský rozmnožit,
ta věc se neměla dít nikdy z lůna žen,
spíš lidé měli dát jak oběť v chrámech tvých
buď železo neb zlato nebo mědi kus
a kupovat si každý símě dítek tak,
jak veliké má jmění. Avšak v domě svém

měl bez žen každý bydlet, zcela svobodně,
(Však nyní, když to zlo chcem přivést do domu,
dřív utratíme jmění, které v domě je).

Jak velké zlo je žena, z toho jasné je,
že otec, jenž ji zplodil a pak vychoval,
ji pouští z domu s věnem, aby toho zla
se zbavil. S radostí to zhoubné býlí však
zas ženich domů přijme. Šatem kráslí pak
tu bídnou loutku svou a šperky krásnými
ji zdobí nešťastník a jmění dává všanc.
Je sklíčen, i kdo získal dobré příbuzné
a z nich se těší - ženu má však protivnou,
i kdo má ženu řádnou, avšak k ničemu
má spřízněnce – to zlo on dobrem zahání.

Je nejlíp prostoduchou, všední ženu mít,
jež sedí doma jen a není k ničemu.
Však nenávidím moudrou. Kéž bych v domě svém
já neměl chytřejší, než sluší na ženu.
Vždyť Afrodité svede ženy chytré spíš
než hloupé k špatnosti, neb ženám přihlouplým
již chabý rozum brání dělat hlouposti.
Kéž ani služky k ženám chodit nesmějí
a s němou, dravou zvěří stýkají se jen,
tak, aby neměly s kým mluvit pospolu,
a ani od nich opět slyšet rozhovor.
Však teď ty špatné ženy doma páchají
jen špatnosti a služky ven je vynesou.

I tys mi takto, bídná, přišla namlouvat
choť otcovu, jež pro mne je přec posvátná.
Ta tvoje slova smyji vodou pramennou
a uši vypláchnu si. Což jsem špatný snad,
když pouhým návrhem se cítím poskvrněn?
Věz dobře, ženo! Chrání tě má poctivost.
Však kdybych z nerozumu nedal bohům slib,
teď bych se nezdržel a vše bych otci řekl.

Však nyní půjdu z domu, dokud v cizině
dlí Théseus, a má ústa o všem pomlčí.
A až se s otcem vrátím, potom uvidím,
jak v tvář mu pohlédnete ty i paní tvá:
už budu znát tvou smělost, té jsem okusil!

Kéž obě zhynete! Já nikdy nebudu
syt nenávisti k ženám, i když řekne kdos,
že vždy tak mluvím – vždyť ty vždycky špatné jsou.
Buď ať je někdo rozumně žít naučí,
neb dovolte mi stále na ně útočit.

odejde z domu

Faidra

Jak nešťastný a bědný
je, ach, osud žen!
Zda mám prostředek, zda mám odvahu
nějak rozuzlit tuhle zápletku?
Stihl mě trest. Ach země a slunce!

Jak, družky, skrýt svou trýzeň mám?
Jak jen uniknout ranám osudu?
Kdo z bohů bude při mně stát, kdo z lidí mi
buď radou nebo činem v křivdě pomůže?
Vždyť utrpení, které nyní stihlo mě,
se stává neodvratnou mezí života.
Osud nejhorší ze všech žen mám já.

Sbor

Je po všem, běda, běda! Pomoc služky tvé
se, paní, nezdařila! Je to zlé.

Faidra

Ty ženo ničemná co hubíš přátele,
cos mi to provedla? Kéž chtěl by Zeus můj děd,
tě bleskem zasáhnout a na prach rozdrtit!
Což netušila jsem, cos měla v úmyslu,
a nekázala smlčet, co mi k hanbě teď?
Však ty ses nezdržela, se ctí nikdy už
já nezemřu – je třeba smyslit jinou věc.
On plane v srdci hněvem, a pak u otce
dá za vinu jen mně, čím ty jsi vinna však
(i starci Pittheovi oznámí tu věc),
a řečí hanebnou zem celou naplní.
Ať zhyneš ty, i každý, kdo svým přátelům
je ochoten, ač nechtí, špatně pomáhat.

Chůva

Jen, paní, pokárej můj pokus neblahý,
vždyť bolest brání ti věc správně posoudit.
I já však k tomu mám cos říci, svolíš-li.
Jsem oddaná tvá chůva. Na tvou chorobu
lék hledajíc já našla, co jsem nechtěla.
Mít úspěch, potom by mě zvali přemoudrou,
neb rozum náš se cení podle úspěchu.

Faidra

Je tohle správné snad a mám se spokojit,
že zradíš mě a ještě slovy napadáš?

Chůva

Dost řečí. Nebyla jsem věru rozumná,
i po tom se však, dítě, můžeš zachránit.

Faidra

Už přestaň mluvit. Vždyť tys dobrou radu mi
ni dříve nedala, tvůj pokus skončil zle.
Jdi ode mne hned pryč a sama o sebe
se starej, já své věci dobře zařídím.
Však vy mi, urozené dcery troizénské,
tu službu aspoň na mou prosbu prokažte,
že zatajíte, co jste tady slyšely.

Sbor

Ctná Artemis buď svědkem, dcera Diova,
že nikdy nic z tvých útrap lidem nezjevím.

Faidra

Tos řekla krásně. Když jsem všechno zvážila,
já v neštěstí svém našla cestu jedinou,
jak zachovat svým dětem život ve vší cti
a při nynější ráně sama mít i zisk.
Vždyť pro jediný život nezhanobím přec
naš krétský dům a po tom činu hanebném
již před tvář Théseovu nikdy nepřijdu.

Sbor

Chceš provést zlého cos, co nelze napravit?

Faidra

Chci zemřít. Ale jak, to ještě uvážím.

Sbor

Buď zbožná!

Faidra

Ještě ty mi dobře radit chtěj!
Dnes života se zbavím a tím potěším
i Afrodítu, která v zkázu vrhla mě.
Je hořká však ta láska, které podlehnu.
Má smrt však bude zkázou též i druhému,

at' doví se, že nám při mém neštěstí
být pyšný, a až pozná se mnou následky
mé choroby, at' skromným být se naučí.
rychle odejde. za ní chůva

Náčelnice sboru

Kéž bych se ocitla
v hlubokých propastech země,
kéž bůh by mě proměnil v ptáče
a umístil mě v hejnech opeřenců,
zalétla bych k vlnám
břehů adrijských,
k vodám Éridanu,
kde roní v tmavý proud dívky ubohé
v lítosti nad Faethontem
slzy, jež pak tuhnou
v lesklý jantar.

Kéž bych se dostala na břeh
zpěvných Hesperidek,
který rodí jablka,
kde uzavírá plavcům další cestu
vládce tmavého moře,
jenž bydlí na posvátném okraji nebe,
jež Atlás podpírá,
kde z Diovy ložnice proudí
prameny nesmrtelné,

a živná posvátná země
skýtá blaženost lidem.

Ty bělokřídlý krétský korábe,
který jsi rozbouřenými
vlnami moře
mou paní přivezl
z domova šťastného
k neblahému sňatku.
S nešťastným znamením
přiletěla loď
od krétské země
mořem omývané,
do slavných Athén, kde plavci
uvázali spletené konce lan
u břehů Munichie
a vstoupili na pevnou zem.

Proto jí zdrtila srdce
vášeň bezbožné lásky,
hrozná nemoc z vůle Afrodítiny.
Podlehne té těžké ráně
a ze stropu svatební síně
smyčku si spustí a zadrhne
své bělostné hrdlo.
Má hrůzu z mocné bohyně
a přednost před životem

dá slavné pověsti.

Tak vysvobodí duši

i z nešťastné své lásky.

Služka *mluví za scénou*

Ach běda, běda!

Sem všichni pospěšte, kdo blízko domu jste!

Je oběšena paní, Théseova choť!

Sbor

Ach, běda, běda, konec! Není královna

už živa, uškrcena je už v oprátce!

Chůva

Proč nespěcháte? Ať sem někdo přinese

meč dvojsečný, jímž přetnem smyčku na šíji.

Náčelnice I polosboru

Co dělat, družky? Máme vniknout do domu

a z utažené smyčky paní vyprostit?

Náčelnice II. polosboru

Nač to? Což nejsou uvnitř mladí sluhové?

Vždyť není bezpečné být příliš horlivý.

Služka *mluví k sluhům v domě*

to mrtvé tělo vzpřimte, rovně položte!

Mí páni měli divnou domu strážkyni!

Sbor

Jak slyším, zhynula ta žena nešťastná,
vždyť už ji jako mrtvou kladou na máry.

Theseus *přichází s vavřínovým věncem na hlavě*

Co je to za křik v domě, ženy, nevíte?

Já zaslechl jsem žalný nárek služebných.

Můj dům mi neotvírá brány, nevítá

mě jako poutníka z míst svatých radostně.

Či potkalo cos zlého starce Pitthea?

Už pokročil věk jeho, smutné však i tak

by pro nás bylo, kdyby dům náš opustil.

Sbor

To neštěstí se věru starců netýká,

svou smrtí, Thésee, tě mladí zarmoutí.

Théseus

Z mých dětí některé, ach, přišlo o život?

Sbor

Ty žijí, matka však je mrtva – jaký žal!

Théseus

Že choť má zhynula? A jakou nehodou?

Sbor

Ta smyčkou provazu si hrdlo zadržla.

Théseus

Mráz zármutku ji sežeh či zlá nehoda?

Náčelnice sboru

Jen tolik víme: k domu tvému, Thésee,
jsem právě přišla truchlit nad tvým neštěstím.

Théseus

Když nešťastný jsem poutník, běda, běda, proč
mám tímto věncem z listí hlavu ovitou?
Hned kolík vyjměte a od bran závory
 pryč dejte, sluhové, ať spatřím s bolestí
svou ženu, která smrtí svou mě zničila

otvírají se dveře paláce a je vidět Faidru na márách

Sbor

Ach, ty ubohá, jaké neštěstí!

Tys tak trpěla

a jednala, že celý dům jsi zničila.

Ach ta tvá odvaha! Tvá násilná smrt,

s bezbožným jednáním spjatá,

čin tvé ubohé ruky.

Kdo, ubohá, tvůj život halí v tmu?

Théseus

Ach, jaká jsou to muka! já, město, utrpěl
strast největší z mých strastí. Osude,
jak jsi těžce doleh na mne, na můj dům!

Ach nečekaná hanba ze msty někoho!

Vše je ztraceno, již nelze dále žít!

tak velké moře zla vidím, ubohý,

že nemohu z něho nikdy vyplout již

a zachránit se z vln toho neštěstí.

Jakým slovem mám já nešťastný tvou sudbu

označit ach, ženo, tvůj osud přetěžký?

Jako ptáče z rukou jsi mi ulétla,

zmizelas mi rychlým letem do Hádu.

Ach běda, krutá bolest, bolest krutá.

Snad už z dávných dob tu kletbu nesu as,

za vinu někoho z mých předků bůh se mstí.

Sbor

Ty nejsi, králi, sám, jež stihl tento žal,

jak mnoho jiných ztratils pečlivou svou choť.

Théseus

Chtěl bych pod zemi jít, v temno podzemí,

chtěl bych zemřít již, ach já nešťastný,

o styk nejmilejší s tebou oloupen.

Spíše mne než sebe ty jsi zničila,

od koho a proč ti, ženo nešťastná,
přišla do srdce na smrt myšlenka?
Řekne mi snad někdo, co se stalo tu,
či můj dům má zástup sluhů nadarmo?
Ach běda, nelze snést
ani vyslovit ten žal, tak hrozný žal,
jenž naplnil můj dům a mne zahubil!
Je pustý teď můj dům a děti sirotci.
Opouštíš mě, drahá, ach opouštíš mě, běda,
ty nejvzácnější z žen, co světlo sluneční
jich vidí, a co v noci hvězdy zářící.

Sbor

Ach běda, ubohý, jaké neštěstí
skličuje tvůj dům.
Mé oči tonou v slzách nad tvým osudem,
ale už se hrozím pohrom budoucích.

Théseus

Však ejhle, co
as značí toto psaní, které připjala
si na svou drahou ruku? Co mi sdělit chce?
To jistě nešťastná mi dopis napsala,
svá přání o dětech a našem manželství.
Strach neměj, ubohá, z žen žádná nevstoupí
již v Théseovo lože, ani v jeho dům.
Svůj zlatý prsten, hle, jak mrtvá vtiskla sem,

ten otisk prstenu se na mne usmívá.
Hned stužku rozváží a pečeť uvolním,
ať vidím, co mi říci chce ta destička.

Sbor

Ach, bůh nám nese pro změnu
zlo nové k starému. Po všech strastech už
se bojím, že mi určen život takový,
jenž není životem. Ach běda, přeběda,
je zničen dům mých pánů.
(Ach, božstvo, je-li možné, nenič tento dům,
a vyslyš prosbu mou. Vždyť z letu ptáků, hle,
jak věštec vidím již tak blízko neštěstí.)

Théseus

Ach, nové zlo se druží ke zlu starému,
jež nelze skrýt ni zjevit. Ach já nešťastný!

Sbor

Co jeto, řekni, jestliže to slyšet smím.

Théseus

Ten dopis křičí, křičí přehrozně! Ach, kam
mám prchnout tíži zla? Jsem zdrcen, ubohý!
Ach jakou zvěst jsem poznal v písmě tom,
jež volá o pomstu!

Sbor

Co říkáš, předzvěstí je, žel, zas nových béd!

Zlo zhoubné, nezměrné už nelze udržet

dál za branou svých úst – ach město,

město mé!

čte Faidřin list

„v mé lůžko Hippolytos silou, odvážně
se vedral – neděsil ho Diův přísný zrak.“

Tři přání Posidóne, můj otče, slíbils mi
kdys vyplnit. A je-li platný ten tvůj slib,
jest první z těch tří přání: Mého syna znič,
dej, aby nepřežil již tento dnešní den!

Sbor

Ach probůh, vladaři, své přání odvolej!

Svou chybu brzy poznáš! Jen mě poslechni!

Théseus

To nelze! Vyženu ho navíc ze země,
tak z neštěstí dvou jedno jistě stihne ho:
Bud' splní Poseidón, jak slíbil, přání mé
a mrtvého jej sešle do bran Hádových,
neb vyhnán z této země bude v cizině
kdes bloudit a tam trpce život povleče.

Sbor

Hle, Hippolytos sám, tvůj syn, a v pravý čas
sem přichází. Nech stranou, vládce Thésee,
zlý hněv a zvaž, co tvému domu na prospěch!

Hippolytos

Tvůj křik jsem, otče, zaslechl, proto spěchám sem,
však neznám příčinu, proč takto naříkáš,
a proto bych si přál ji slyšet od tebe.

Ach, co se stalo, otče? Vidím tvoji choť
zde mrtvou. Jaký div, že žasnu velice!
Já opustil ji právě – není dlouhou to,
co ještě hleděla v zář jasnou sluneční.
Co potkalo ji zlého? A jak zhynula?
To dovědět se, otče, od tebe chci teď.
(Ty mlčíš? Nepomáhá mlčet v neštěstí.)
Vždyť srdce, které touží všechno slyšeti,
i v neštěstí se zjeví takto dychtivé.
A nesluší se, otče, abys pohromy
své tajil přátelům, ba víc než přátelům.

Théseus

Ó lidé, kteří marně mnoho zvidáte
a na sta uměním se snadno učíte,
jste schopni všechno nalézt, všechno vymyslet,
jen jedno neznáte a nikdy nesvedli:
ty učit rozvaze, kdož rozum nemají.

Hippolytos

To byl by schopný mudrc, jenž by přinutil
i lidi nerozumné jednat rozumně.

Však, otče, není čas vést vtipné rozpravy,
mám strach, že neštěstí ti jazyk pomátlo.

Théseus

Ach, měli by mít lidé jasné vodítko,
jak rozpoznávat přesně přátel smýšlení,
kdo opravdový přítel a kdo nikoliv;
i dvojí řeč by měli všichni lidé mít,
tu první správnou, druhou podle náhody.
Řeč správná vyvracela by pak nesprávnou
a nemusili bychom pak být klamáni.

Hippolytos

Což někdo z přátel pomluvil mě u tebe,
že já teď trpím, ač jsem zcela bez viny?
Jsem, otče, vyděšen. Mě děsí tvoje řeč,
tak zmatená a zcela proti rozumu.

Théseus

Ach, běda lidské mysli! Kam až dospěje?
Kde bude konec smělosti a drzosti?
Vždyť poroste-li v každém lidském životě
každý bude horší nežli předchůdce,
pak budou muset bozi k světu našemu

zem jinou ještě přidat, jež by pojala
(ten zástup lidí zlých a nespravedlivých).

Jen hleďte na tohohle: Je to vlastní syn,
a hanobil mé lože! Usvědčila ho
ta mrtvá, že je zřejmě padouch největší.
A když už jsem se takto poskvnil, svou tvář
mi ukaž a hleď přímo otci do očí!
Ty s bohy že máš styk jak člověk výtečný?
Ty že jsi rozvážný a prost vší špatnosti?
Tvým chloubám nevěřím, sic bohům přičet bych,
že z neznalosti své si vedou nemoudře.
Nuž chlub se dál a jez jen stravu bezmasou
a kramař se zbožností. Měj vládcem Orfea,
dál třešti a měj v úctě knižní učenost.
Jsi chycen a já radím všem, ať prchají
před lidmi takovými, co řečí vznešenou
jen svádějí a páší samou hanebnost.

Má choť je mrtva. To tě, myslíš, zachrání?
To nejvíc proti tobě svědčí, padouchu!
Vždyť jaká přísaha a které svědectví
je silnější než její? Trestu neujdeš.
Ty řekneš: „Chovala zášť ke mně, neboť je
syn nemanželský vlastním dítkám na obtíž.“
Že kramařila špatně se svým životem,
když záštím k tobě zničila to nejdražší?
Což pošetilost je jen ženám vrozena
a mužům ne? Já sám znám mladíky, a ti

nic nejsou pevnější než ženy, kdykoli

jim Afrodíté mladou hlavu poplete.

A jenom jejich mužství je jim na prospěch.

Však proč tu nyní s tvými slovy zápasím,

když nejjistější svědek - mrtvá – tady je?

Ty z této země hned jak vyhnanec se klid',

ni do Athén mi nechod', bohy stavěných,

ni v země končiny, kde vládne kopí mé.

Vždyť jestli nepomstím, čím ublížils mi, pak

mi nedosvědčí Sinis, lupič na Isthmu,

že usmrtil jsem jej, že marně chlubím se,

a ani družky moře, skály skeirónské,

mi nepotvrdí, že jsem přísný k zločincům.

Náčelnice sboru

Já nevím, zda snad smím dál z lidí někoho

zvát šťastným – vždyť se hroutí štěstí nejvyšší.

Hippolytos

Tvůj hněv je hrozný, otče, mysl vzbouřená!

Ne, není pěkná věc, ač slovy pěknými

ji hájíš, kdyby tak ji někdo odhalil!

Já nemám schopnost mluvit pěkně před davem,

jen v kroužku druhů svých jsem zběhlejší i já.

I to má přednost: ti, kdo před moudrými jsou

jen chabí v řeči, mluví krásně před lidem.

Ted' musím se však ozvat, když mé postihlo

to neštěstí... A nejdřív řeknu, jak jsi chtěl
mě zaskočit a zničit, neboť myslel sis,
že nemohu se hájit. Toto slunce, hle,
i zemi vidíš – na ní rozváznější muž
než já jsem, nežije, i když to popíráš.
Já předně dovedu ctít bohy a též mít
kruh přátel, kteří nechti páchat bezpráví,
a kteří stydí se i radit k špatnostem,
neb v hanebnostech na pomoc být přátelům.
Též z druhů svých si, otče, posměch netropím,
jsem stejný přítel blízkým jako vzdáleným.
Jen jednoho jsem prost, v čem polapils mě teď,
jak soudíš: dodnes nevím, co je ženu mít.
Tu věc jen z doslechu a z obrazů jen znám.
A ani nejsem dychtiv oči upírat
k těm věcem, neboť, duši mám já panenskou.

Ty přesvědčen snad nejsi o mé mravnosti:
pak musíš dokázat, jak jsem se pokazil.
Což vynikala snad svou krásou tělesnou
ta žena nade všemi? Či jsem naději
snad choval, že tím sňatkem podědím tvůj dům?
(Pak bych byl pošetilý, nerozumný muž!)

Což příjemné je moudrým býti u moci?
Ach není, není, leč když mysl pomátla
těm lidem samovláda, jimž je po chuti.
Já prvním chtěl bych být jak vítěz v závodech
zde v Řecku konaných, však v obci druhý jen,

a s nejlepšími z přátel šťastně vždycky žít.

Tam bez nebezpečí bych mohl činný být,

a to má větší půvab než být vladařem.

Jen jedno neřek jsem, vše ostatní už víš.

Vždyť kdybych měl já svědka, jako jsem já sám,

a hájil jsem se v čas, kdy žila ona, pak

bys při šetření poznal pravé viníky.

Sám strážce přísah Zeus mi svědkem nyní buď,

i Zem, že nikdy jsem se nedotk ženy tvé,

že nechtěl jsem to ani neměl v úmyslu.

A jsem-li ničemník, ať zhynu potupně

a neslavně, ať bloudím (zbaven domova

a obce, jako psanec), ať pak nepřijme

mé tělo po mé smrti moře ani zem.

Zda z bázně zničila svůj život žena tvá,

to nevím, neboť nesmím více povědět.

Ta správně vedla si, ač nejednala správně,

já měl jsem rozvahu, však špatně užil jí.

Náčelnice sboru

Své obvinění pádně ty jsi vyvrátil,

když bohům přísahals, což velká záruka.

Théseus

Zda není kouzelník neb čaroděj ten muž,

když spoléhá, že tímto klidem omámí

mou duši on, jenž svého otce zneuctil.

Hippolytos

I ty jak jednáš, otče, velmi divím se:

Vždyť kdybys byl můj syna a já byl otec tvůj,
a já měl za to, že ses dotkl ženy mé,
hned zabil bych tě, ne však trestal vyhnanstvím.

Théseus

Jak znamenitě mluvíš! Tak však nezemřeš!

Smrt rychlá příliš malý trest je bezbožným!

Když takovýto zákon sám sis uložil,
jak z vlasti vyhnanec se toulej po světě
a trpký život budeš snášet v cizině,
(neb tato odplata je pro bezbožníka).

Hippolytos

Co, běda, činit chceš? Což nepočkáš, až čas
vše vysvětlí - a ty mě z vlasti vyháníš?

Théseus

Tys tak mi protivný, že kdybych mohl jen,
až k Pontu bych tě hnal, až tam, kde končí svět.

Hippolytos

Což bez soudu snad chceš mě vyhnat ze země,
nic nedbat věštců, přísah a mé záruky?

Théseus

Ten dopis zde, v němž nejsou věštné výroky,
tě spolehlivě viní. Proto nedbám já
nic o ptáky, co krouží nám tu nad hlavou.

Hippolytos

Proč nerozvážu, bozi, vlastně jazyk svůj,
když proto, že vás ctím, mám nyní zahynout?
Ach ne! Vždyť nevěřil by stejně, kdo by měl,
a já bych marně zrušil danou přísahu.

Théseus

Ach běda, ta tvá zbožnost, to bude má smrt!
Co nejrychleji opusť zemi otcovskou!

Hippolytos

Kam obrátím se, chudák? V čí dům přátelský
mám vejít, když jsem vyhnán z této příčiny?

Théseus

Jdi tam, kde svůdce žen jak hosty vítají
a spoluochránci je svého domu zvou.

Hippolytos

Ach, jak to srdce rve a k slzám ponouká,
když bídíkem se jevím, jimž v tvých očím jsem!

Théseus

Tys tenkrát vzdychat měl a napřed rozmýšlet,
když odvážil ses znectít otci manželku!

Hippolytos

Ach, kéž bys mohl, dome, nyní vydat hlas
a dosvědčit, zda já jsem člověk ničemný!

Théseus *ukazuje na Faidřinu mrtvolu*

Ty modře k němým svědkům teď se utíkáš!
Žes bídák, dokazuje čin tvůj beze slov.

Hippolytos

Ach běda!

Kéž stál bych proti sobě, hleděl na sebe!
Jak zaplakal bych nad svým krutým neštěstím!

Théseus

Tys zvyklý mnohem víc sám sebe v úcty mít,
než řádný být a jednat zbožně s rodiči.

Hippolytos

Má matko nešťastná, mé trpké zrození!
Kéž nikdo z přátel není synem nevlastním!

Théseus

Pryč, sluhové, ho vlečte! Neslyšely jste,

že za psance už dávno jsem ho prohlásil?

Hippolytos

Ten zpláče, kdo se z nich mne dotkne! Jen ty sám
mě vyžeň z této země, přeješ-li si to!

Théseus

To udělám, když hned můj rozkaz nesplníš,
Mne vůbec nedojímá to tvé vyhnanství!

Hippolytos

Je zřejmě rozhodnuto! Ach, já nešťastník!
Vím, jak tj., však nevím, jak to říci mám!
Ó Artemido ctná, mně z bohů nejdražší,
má družko na lovu i v odpočinku, pryč
jdu z Athén proslulých, buď sbohem město, zem
ty Erechtheova, i pláni troizénská,
jež tolik radostného máš pro mladý věk,
buď sbohem! Naposled tě vidím, zdravím dnes.
Mí mladí zdejší druzi, pojd'te se mnou již
se rozloučit a z vlasti vyprovod'te mě.
Už ctnostnějšího muže nevidíte,
i když má jiný názor o mně otec můj.

odejde stranou, Théseus s družinou jde do domu. Mrtvolu Faidřinu odnesou dovnitř paláce.

Sbor

Kdykoli vzpomínka na bohy
vstoupí mi na mysl,
co trampot ze mne snímá!
Má skrytá důvěra v božský rozum
však mizí, kdykoli spatřím
činy a osudy lidí.
Vše se stále mění,
lidský život se utváří
pokaždé jinak
a stále je pln strastí.

Kéž by mi na moje prosby
dopřáli bozi
pokojně žít a srdce
mít bolestí nedotčené.
Ať nejsou názory mé
ve všem správné,
ani však chybné;
a chování své ať měním ve vlídnost,
jak poměry velí.

Má mysl se kalí,
když vidím to neštěstí náhlé.
Vždyť věděly jsme, věděly,
jak do jiných krajů
je hněvem otcových hnána
hvězda, jež v helénské zemi

zářila nejjasněji.

Písčité břehy blíž města, vy horské lesy,
kde s rychlými psy on lovíval zvěř
v družině mocné Artemidy!

Už nikdy nesesedne na výtečné hřebce
a nenaplní dupotem hbitých koní
závodní dráhu
v okolí Troizény.

Píseň, kterou zněly stále jeho struny,
již zmlkne v domě otcovském.

Bez věnců budou hluboké lesy,
kde Létina dcera si ráda hověla.

Vyhnáním tvým se pro dívky skončil
závod o sňatek.

Já pak v slzách nad tím neštěstím
budu líčit strašlivý tvůj osud.

Ach, matko nešťastná,
marně rodilas!

Já na bohy se hněvám.

Ach běda, běda, družné Charitky,
proč z tohoto domu a z otcovské země
svolujete vyhnat chudáka,
který se ničím neprovinil?

Náčelnice sboru

Hle, Hippolytova vidím průvodce,
jak rychle k domu pádí, v tváři zachmuřen.

Posel

Ó ženy, kam mám jít, kde najdu Thésea,
jenž vládne této zemi? Víte-li to, pak
mi řekněte, kde je. Snad uvnitř v domě zde?

Sbor

Ted' právě Théseus sám ven z domu vychází.

Posel

Zvěst hodnou zármutku ti nesu, Thésee,
a rovněž občanům zde v městě Athénách,
i všem, kdo bydlí tady v zemi troizénské.

Théseus

Co je? Což nějaké zas nové neštěstí
snad stihlo obě tato města sousední?

Posel

Již není Hippolytos, lze-li říci tak,
již malou chvílku jen má vidět slunce svít.

Théseus

Čí vinou? Což se kdos jak nepřítel naň vrh,
když násilím, jak otci, zneuctil mu choť?

Posel

Jej zahubilo vlastní vozu spřežení
a přání, které ty jsi o svém synovi
sám prones k svému otci, vládci moří všech.

Théseus

Ó probůh, Poseidóne, vpravdě tedy jsi
mým otcem, když jsi moji kletbu vyslyšel.
A řekni mi, jak zhynul, jak ho zasáhla
svým mečem Spravedlnost, že mě zneuctil?

Posel

My blízko břehu, který příboj bičuje,
jsme hřívky koní hřebly česali, a tam
jsem lkali, neboť přišel posel nějaký
a řek, že v této zemi nikdy nebude
už Hippolytos žít, zle vyhnán od tebe.
K nám na břeh přišel pak s tou zprávou žalostnou
i Hippolytos s pláčem. Jemu v patách šel
i jeho mladých přátel zástup nesmírný.
Ten po chvíli pak přestal bédovat a řek:
„Proč takto lkám? Je třeba otce poslechnout!
Už zapřáhnete tažné koně, sluhové,
mi k vozu. K této obci já už nepatřím.“
Tu po těch slovech každý z nás si pospíšil
a rychleji, než lze to říci, koně jsem

již přistrojené postavili před pána.

ten skočí na vůz, zrovna v důlky pro nohy,

a rukou z kraje vozu strhne otěže.

Však nejdřív rozpřáh ruce k bohům volaje:

„Ať nežijí, ó Die, jsem-li ničema!

Kéž pozná otec, jak mě hanobí, buď až

já zemřu, nebo dokud hledím na slunce!“

Vtom do ruky vzal bodec, koně pobídl.

My sluhové jsme pak šli podle vozu s ním

a poblíž koní pána provázeli jsme

dál cestou do Arga a v epidaurský kraj.

Když do pustých pak končin jsme už vjížděli,

je na těch stranách země jakés pobřeží,

jež leží u zálivu sarónského již.

Tam rachot z hlubin kdes, až mráz šel po těle,

jak Diův hrom se ozval mocným duněním.

Tu koně zdvihli hlavy, uši do výše,

sluch bystřili a nás strach hrozný napadl,

ten rachot odkud je. Když k břehu hlučnému

jsme pohlédli, vtom vlnu zhlédnem obrovskou,

jež sahala až k nebi, takže odňala

mým očím pohled na břeh skeirónský a s ním

nám Isthmos skryla a též Asklépiův mys.

Pak vzdula se a hrozné pěny chuchvalce

hned stříká kol a dechem větru mořského

se valí na břeh, tam, kde čtyřspřežní byl vůz.

V tom strašném vlnobití vlna vyvrhla

hle, na mořský břeh býka, strašnou obludu.

Řev býkův celou zem hned naplnil a ten

zněl ozvěnou až hrůza. Kdož to viděli,

těm zdálo se, že pohled na to nesnesou.

Hned nato strašná hrůza padne na koně:

náš pán však, dobře znalý zvyků jezdeckých,

hned trhl otěžemi, a již řemením

zpět táhne koně jako lodník kormidlo

a přitom celým tělem nakloní se vzad.

Ti zakousnou se do uzd v ohni zrobených,

a tryskem pádí s vozem, pranic nedbají

či ruka řídí je, nic na kovaný vůz,

nic na otěže. Když pak opratěmi chtěl

pán jejich řídit běh, kde byla změkklá zem,

býk objevil se vpředu, aby je hnal zpět,

a k šílenosti děsil vozu čtyřspřeží.

Když koně splašení se hnali ke skalám,

tu tiše se k nim blížil, běžel u vozu

tak dlouho, až pak zvrhl vůz a převrátil,

když narazilo kolo vozu na skálu.

Vše bylo směsí trosek. Vzhůru létaly

jak zákolníky, tak i duté hlavy kol.

On sám se přitom chudák zaplet v otěže

a po zemi byl smýkán v smýčkách řemenů.

I rozbíjel si drahou hlavu o skály,

i údy tříštil si a křičel strašlivě:

„Ach stůjte, klisny, u mých žlabů krmené,

a neničte mě! Zhoubná kletbo otcova!

Kdo zachránit mě přijde, když jsem nevinný?“

To chtěli mnozí z nás, však nestihli jsme je,

a vzadu zůstali. On – ani nevím jak -,

se vyprostil pak z pout těch tenkých opratí

a klesl - ještě dýchá sotva znatelné.

Však koně i ta bídná býčí obluda

se ztratili v tom kraji skalin, nevím kde.

Já, pane, ovšem jsem jen otrok v domě tvém,

však nebudu ti nikdy moci uvěřit,

že syn tvůj Hippolytos člověk špatný byl,

i když se celé ženské plémě oběsí

a někdo popíše i celý ídský les,

já přesvědčen jsem o něm, že je šlechetný.

Sbor

Ach novou pohromou se vrší neštěstí,

již osud doléhá a nelze uniknout.

Théseus

Tvá řeč mě potěšila, neboť nenávist

mám k postiženému. Že ale bohy ctím,

i jeho – vždyť je můj -, já nad tím neštěstím

už nemám ani radost, ani zármutek.

Posel

Co tedy? Máme toho ubožáka snad

sem přivézt, či co dělat tobě po vůli?

To rozvaž. Budeš-li se řídit radou mou,
pak k nešťastnému synu krutý nebudeš.

Théseus

Nuž přiveďte ho sem, ať svýma očima
ho spatřím, neboť popřel lůžka znectění,
a slovy ho i trestem božím usvědčím.

posel odejde

Sbor

Nad myslí nezkrotnou bohů i lidí vládneš
ty, Afrodító, a Erós,
jenž na svých pestrých křídlech
rychle obléhá
celou hlučnou zem
i moře slaných vod.

Okřídlený Erós má mí k šílenství
srdce každého, do něhož se opře
svou zlatou září,
i horské šelmy i mořská zvířata
a vše, co pod žhavým sluncem
země živí – i lidi.

Nade vším ty vládneš jediná, Afrodító,
svou královskou mocí.

Artemis objeví se ve výši

Poslyš mě, vznešený synu Aigeův,

je to můj rozkaz,

já Artemis to mluvím, dcera Létina.

Ó bídný Thésee, proč máš radost z toho,

žes tak bezbožně syna svého zabil?

Vylhaným slovům své choti jsi věřil,

ač důvody nebyly zřejmé,

však ty jsi pochybil zřejmě.

Proč hluboko v zemi se neskryješ studem?

Proč jako pták se vzhůru nevzneseš

a nezačneš nový život ve vzduchu,

aby té pohromě unik?

Vždyť nemáš už právo i nadále žít

mezi řádnými lidmi!

Slyš, Thésee, jak stihlo tě to neštěstí,

ač nic ti neprospěji, jen tě zarmoutím.

Já ukázat ti jdu, jak v srdci šlechetný

byl syn tvůj, aby mohl zemřít ve vší cti, jak choť tvá vášní plála, i jak částečné

si vedla poctivě. Ta bohyně, jež zášť

má svrchovanou k ženám Inoucím k panenství,

v ní žhavou lásku k tvému synu vznítila.

Ač zkoušela, jak zmoci vášeň rozvahou,

přec nechtíc podlehla své chůvy pletichám,

jež pod přísahou řekla tvému synovi

o trýzni choti tvé. Ten čistý byla svěst

se nedal;; že byl zbožný, neporušil též
svou přísahu, i když jsi ty mu ublížil.
Tvá choť však ze strachu, že pravda vyjde ven,
list lživý napsala, a syna tvého tak
tou lstí svou zahubila – tys přec jí uvěřil!

Théseus

Ach, běda!

Artemis

Má řeč tě bodá, Thésee? Jen klidně dál
má slova slyš a běduj potom ještě víc!
Víš, že ti slíbil otec splnit prosby tři?
Z těch jednu proti svému synu zneužils,
ty bídníku! – Ji poznat měl tvůj nepřítel!
Tvůj mořský otec tedy splnil poctivě,
co bylo třeba, když ti jednou slib ten dal.
Ty jemu jako mně se jevíš bídníkem,
když ani hlasu věštců, ani svědectví
jsi nevyčkal, nic nezkoumal, a nenechals
to času rozhodnout, a proklels rychleji
než třeba svého syna, tíms ho usmrtil!

Théseus

Kéž já bych zhynul, paní!

Artemis

Spáchals hrozný čin,
i ty však ještě můžeš dojít milosti!
Vždyť Afrodité chtěla tohle neštěstí,
čímž ztišila svůj hněv. Ten zvyk je u bohů:
Z nás nikdo nechce bránit snaze toho, kdo
chce něco konat, nýbrž ustoupíme vždy.
Věz dobře, kdybych však se Dia nebála,
já hanbu takovou bych nyní neměla,
že nechala jsem zemřít muže z lidí všech
mi nejmilejšího. Však výtku špatnosti
tvé vině předně snímá, žes nic nevěděl,
a potom, že ta mrtvá žena užila
slov tolik průkazných, žes jí uvěřil.
Tím ovšem nejvíc tebe stihla pohroma,
i mne však rmoutí to. Nic bohy netěší,
když zbožní zmírají, však zato hubíme
i s dětmi a též s domy lidí ničemné.

objevuje se Hippolytos podpírán dvěma sluhy

Sbor

Už ten ubožák přichází sem.
Jak má zohavené své mladé tělo
i rusou hlavu! Ach, jaká to jen strast,
jak dvojitě hoře stihlo tento dům,
seslané z vůle boží!

Hippolytos

Ach, ach! Ach, ach!

Já nešťastný tvor! Jak jsem zohaven

zlovolnou kletbou zlovolného otce!

Já ubohý jsem zničen, běda, běda mi!

Jak mi bolesti v hlavě šubají

a mozek je v jediném ohni!

k jednomu ze sluhů

Počkej, ať polevím zemdlenému tělu!

Ach spřežení ty hrozné, ach koně, které já

svou vlastní rukou krmil,

a vy jste mě zničili, k smrti usmýkali!

Ach, ach!

Teď bolest, ach bolest mnou proniká.

Pusťte mě, ubohého,

ať přijme Smrt a vysvobodí mě!

vy mě chudáka hubíte však znovu.

Ach, jak toužím já

být dvojhrotým oštěpem proklán

a navždycky skončit svůj život!

Ach neblahá otcova kletba!

Už z příbuzných rodu, jenž proléval krev,

už z pradávných předků to zlo se rozrůstá

a únavy nezná.

Proč však postihlo mne, jenž nemá

na oné křivdě nejmenší vinu?

Ach běda, co mám říci?
Jak skončit mám život, jak zbavit se mám
trýzně té nemilosrdné?
Kéž černá osudná Smrt, černá jak noc
mě zahalí přeneš'astného
a na věky uspí!

zatím sluhové položí Hippolyta na lehátko vynesené z domu

Artemis

Jak velké neštěstí tě stihlo, ubohý!
Tvá mysl šlechetná tě v zkázu uvrhla!

Hippolytos

Běda!

Ó vánku božské vůně! Vnímám tě, a již
i cítím úlevu, ač zle jsem postižen.
Je někde v těchto místech božská Artemis?

Artemis

Tvá nejmilejší z bohů, ubohý, je zde.

Hippolytos

Ó vidíš, paní, jak jsem chudák zubožen?

Artemis

Ba vidím, nesmím však ni slzu uronit!

Hippolytos

Už nemáš pomocníka, druha při lovech!

Artemis

Už ne, však milým mi i mrtvý zůstaneš.

Hippolytos

Už nemáš vozataje, ani strážce soch.

Artemis

Toť dílo Afrodíty, schopné všeho zla.

Hippolytos

Ach vím už, která z bohů zahubila mě!

Artemis

Tvá neúcta ji hnětla, cudnost dráždila.

Hippolytos

Ta jediná, jak vidím, tři nás zničila.

Artemis

Nu tebe, otce a – jak třetí jeho choť.

Hippolytos

Ach, jak mě probůh drtí otcův osud zlý!

Artemis

Tvůj otec oklamán byl božským řízením.

Hippolytos

Jak nešťastný jsi, otče, pro to neštěstí!

Théseus

Jsem zničen, synu, život už mě netěší.

Hippolytos

Víc pro tvou chybu želim tebe nežli mne!

Théseus

Kéž bych moh místo tebe zemřít, dítě mé!

Hippolytos

Jak trpký dar ti dal tvůj otec Poseidón!

Théseus

To přání nemělo mi nikdy vyjít z úst!

Hippolytos

Vždyť sám bys mě byl zabil, jaks byl rozzloben!

Théseus

Ach, bohové mi tehdy rozum pomátli!

Hippolytos

Běda!

Ach, kéž by mohli lidé proklít bohy též!

Artemis

Nech tohle stranou! Ani ve tmách podsvětních

hněv Afrodítin, jenž tě vrhl do zkázy,

ten nezůstane nikdy nepomstěn ni tam,

už kvůli zbožnosti a šlechetnosti tvé.

Já sama vlastní rukou, šípy těmito,

tak přesnými, se pomstím zase na někom,

kdo z lidí na světě jí nejmilejší jest.

A tobě, nešťastníku, za ten osud zlý
ti v obci troizénské vzdám pocty nejvyšší:
zde dívky před sňatkem si budou stříhat vždy
své vlasy tobě v oběť. Takto dlouhý věk
ty budeš sklízet proudy bolestných těch slz.
I panny budou zpěvem vždy tě vzpomínat,
čímž neupadne nikdy v zapomenutí
a v umlčení láska k tobě Faidřina.

A ty teď, Thésee, ó synu Aigeův,
své dítě uchop v náruč, k srdci přitiskni,
však nerad jsi ho zhubil! Přirozené je,
že s božím dopuštěním lidé chybují.

A neměj, Hippolyte, k otci nenávist,
to radím ti, neb znáš své zhouby příčinu.

Bud' sbohem, neboť nesmím hledět na mrtvé,
a dechem smrtelným si oči poskvřnit –
a ty, jak vidím, jsi už blízko tomu zlu.

Hippolytos

I ty, bud' tedy sbohem, panno blažená,
kéž dlouhé styky se mnou snadno přerušíš!
Já smírůuji se s otcem, jak si žádáš ty:
vždyť býval jsem i dříve poslušný tvých slov.

Artemis mizí

Ach, už se na mé oči snáší temnota.
Již, otče, uchop mě, mé tělo narovnej!

Théseus

Co děláš nešťastnému, běda, dítě mé?

Hippolytos

Je po mně a už vidím brány podsvětní.

Théseus

A duši mou tu necháš s touto poskvřnou?

Hippolytos

Ach ne, vždyť zprošťuji tě viny z vraždy té.

Théseus

Co říkáš? Krvavé mě viny zprošťuje?

Hippolytos

Je svědkem Artemis, jež lukem šíří zmar.

Théseus

Můj drahý, jak se otci jevíš šlechetný!

Hippolytos

I ty buď sbohem, otče, sbohem nastokrát!

Théseus

Ó jak je šlechetná a zbožná mysl tvá!

Hippolytos

Pros bohy, ať máš vlastní děti takové!

Théseus

Jen, synu, vytrvej a neopouštěj mě!

Hippolytos

Dost vytrval jsem, otče, teď je konec už!

Co nejrychleji zastři rouškou moji tvář!

Théseus

Ó Athény a slavný kraji Palladin,

jak vzácný muž vám odňat! Ach, já nešťastný!

Jak často, Afrodíto, vzpomenu tvých ran!

Sbor

Společné hoře nečekaně stihlo

všechny občany.

Poteče nyní proud bohatých slz,

neboť smutná zpráva dojíhá vždy víc,

když týká se velikých lidí.